

um i au + kg

Umeå kommun

LÄNSSTYRELSEN

Västerbottens län

Planenheten

78-03-22

original stadsark
Kopierad

BESLUT

1978-03-21

11.082-1747-77

Sökande

Umeå kommun

Box 787

901 10 UMEÅ

KOMMUNKANSLIET UMEÅ	
NR. 1978-03-22	
DNR	

Fastställelse av förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för kvarteret Älvsbacka m m i Umeå kommun, Västerbottens län

Förslaget har antagits av kommunfullmäktige i Umeå kommun den 20 juni 1977.

Förslaget är åskådliggjort på karta, upprättad av stadsarkitekt H Åkerlind och stadsplanarkitekt G Färjare i november 1976 och reviderad i april 1977 med därtill hörande beskrivning och bestämmelser. Revideringen har utförts utan att kriminalvårdsstyrelsen och byggnadsstyrelsen har hörts. Länsstyrelsen har låtit införskaffa skriftliga godkännanden från dessa sakägare.

Länsstyrelsen i Västerbottens län fastställer förslaget.

Jämlikt 150 § tredje stycket byggnadslagen (1972:775) får detta beslut ej överklagas.

Beträffande mot förslaget framförda anmärkningar anföres följande.

Kriminalvårdsstyrelsen har vid utställningen motsatt sig förslaget som bl a tolkats innebära intrång på befintlig rastgård vid planerad tillbyggnad av anstalten. AQ-området har därefter utökats mot söder genom revidering som godkänts av bl a kriminalvårdsstyrelsen. Revideringen innebär emellertid ingen utvidgad byggnadsrätt då AQ-området utgör reservat för befintlig kulturhistorisk värdefull bebyggelse. Länsstyrelsen, som är införstådd i kriminalvårdsstyrelsens utbyggnadsbehov i avvaktan på en ny anläggning, kan dock godta viss temporär begränsad tillbyggnad, i huvudsak enligt redovisningen i planbeskrivningen. Förslaget tillgodoser yrkandet om in- och utfart mot Östra Fängelsegatan.

Byggnadsstyrelsen har - som ovan framgår - godkänt revideringen. Under hand har byggnadsstyrelsens lokalkontor bekräftat att godkännandet innefattar planen i helhet.

Utan avgift

1978-03-

11.082-1747-77

De av Västerbottens Museum framförda synpunkterna har beaktats då reservatsområdet efter revideringen omfattar det i skrivelsen omnämnda rastgårdsplanket.

Vägförvaltningen motsätter sig ej förslaget i dess huvuddrag men anser att öppningen i utfartsförbudet mot Storgatan bör slopas. Detta har beaktats vid revideringen. I övrigt föreslår vägförvaltningen en utformning enligt skiss som bättre skulle tillgodose förvaltningens behov av välbelägna parkeringsplatser. I sistnämnda avseende anser länsstyrelsen att planförslaget ger den bästa totala lösningen. Även från miljösynpunkt är avsedd disposition att föredra. Vägförvaltningens synpunkter om välbelägna parkeringsutrymmen synes för övrigt närmast vara en fråga som väckts av förvaltningen i egenskap av hyresgäst.

Vägförvaltningen har vidare som hyresgäst genom dess regionala utskott inom företagsnämnden (RAU) åberopat vad förvaltningen anfört enligt ovan i parkeringsfrågan. Utskottet yrkar vidare att Östra Fängelsegatan ansluts till Strandgatan mot bakgrunden av besvärande trafikförhållanden vid anslutningen mot Storgatan. Utskottet påtalar också det korta avståndet mellan det blivande "skattehuset" och fängelseplanket liksom en befarad flyttning av planket på västra sidan fängelset närmare vägförvaltningen, vilket skulle vara till nackdel från bl a arbetsmiljösynpunkt.

Vad gäller parkeringsfrågan hänvisas till vad som anförts ovan i denna fråga. Önskemålet om att få ansluta viss trafik från Östra Fängelsegatan till Östra Strandgatan är förståeligt. Kommunen har dock uttalat att denna anslutning bör anstå till dess att Strandleden byggts i sitt slutliga läge. Då förslaget i denna del överensstämmer med gällande plan kan länsstyrelsen ej nu påverka förhållandena. Det förutsättes att kommunen har trafikförhållandena vid Storgatan under observation och vidtar åtgärder när så påkallas. Vad beträffar avståndet mellan tilltänkt nybyggnad och befintligt plank delar länsstyrelsen uppfattningen att detta är i minsta laget. I det antagna planförslaget är planket beläget inom reservatsområde för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Att nu kräva en flyttning för att skattehuset skall få byggas synes inte realistiskt med hänsyn till kriminalvårdsstyrelsens behov av rastgården. Det befintliga planket vid Västra Fängelsegatan har ett läge ca fem meter öster det på grundkartan redovisade. Det har flyttats dit för några år sedan på önskemål av vägförvaltningen med hänsyn till arbetsmiljön. Någon anledning att återgå till det tidigare läget synes knappast föreligga. Bedömningarna enligt ovan har under hand framförts till vägförvaltningen. Vid detta tillfälle har också upplysts om att RAU enligt tillämpad lagstiftning ej är att anse som sakägare.

Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan
för kvarteret Älvsbacka m m i Umeå kommun

För området gäller stadsplan fastställd av Kungl Maj:t den 2 september 1938, den 14 januari 1949 samt den 19 september 1969.

Inom området finns idag en kriminalvårdsanstalt samt statliga förvaltningsbyggnader, vägförvaltningen och en personalrestaurang. Den föreslagna stadsplaneändringen har främst tillkommit för att möjliggöra den andra och sista utbyggnadsetappen, för länsstyrelsen, inom kvarteret Älvsbacka.

Bakgrund

Stadsplanearbetet påbörjades under hösten 1974 och ett planförslag utställdes under december samma år.

I samband härmed uttalade länsstyrelsens planeringsavdelning att utredningen om länsstyrelsens framtida utbyggnad behövde vägas samman med den kommunala trafik- och parkeringsplaneringen i området kring länsstyrelsen. Då förändringar även kunde förväntas beträffande programmet för kvarterets användning ansågs att den fortsatta handläggningen av planförslaget borde anstå.

I september 1976 redovisade byggnadsstyrelsen och kriminalvårdsstyrelsen för byggnadsnämnden ett gemensamt förslag till utbyggnadsplan som underlag för fullföljande av stadsplanearbetet för området.

Planförslaget

I det nu framlagda stadsplaneförslaget sammanläggs kvarteret Cellfängelset samt Västra och Södra Fängelsegatan med kvarteret Älvsbacka till ett kvarter.

I den kulturhistoriska beskrivning av bebyggelsen i Umeå centrala del, som utförts av landsantikvarien 1973/74, framhålls att cellfängelset i Umeå, som 1861 ersatte det gamla länshäktet vid Västra Kyrkogården, är ett av de bäst bibehållna av denna typ i Sverige. Det är också det äldsta stenhuset i Umeå. Förhandlingar pågår att få byggnaden förklarad som byggnadsminnesmärke. Med hänsyn till byggnadens stora kulturhistoriska värde anser kommunen och länsstyrelsen att detta syfte bör säkerställas i planförslaget varför cellfängelset och omgivande gård redovisats som reservat för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. I detta ingår, förutom fängelsebyggnaden, två mindre flygelbyggnader och delar av det plank, som omger rastgården.

För byggnadsminnesmärke gäller särskild lag — Kungl Maj:ts kungörelse den 26 november 1920 (nr 744) med föreskrifter rörande det offentli-

ga byggnadsväsendet — enligt vilken för nybyggnad eller annan åtgärd, som berör byggnaden, erfordras riksantikvarieämbetets tillstånd.

I avvaktan på om en ny anstalt byggs i Umeå vill kriminalvårdsstyrelsen utöka det inhägnade anstaltsområdet mot söder för att möjliggöra en tillbyggnad för verkstads- och matsalsavdelning. Planförslaget beaktar utbyggnadsbehovet men medger endast tillbyggnad i vinkel mot Östra Fängelsegatan. Vinkelbyggnaden får betraktas som en temporär lösning, vilken inte motverkar syftet med reservatet.

Motivet för att begränsa kriminalvårdsanstaltens utbyggnadsmöjligheter mot söder är att utöver byggnadsstyrelsens nybyggnad för länsstyrelsen (skattehus) ge plats för en parkeringsanläggning som motsvarar kvarterets bilplatsbehov enligt kommunens norm för kontorsbebyggelse (22 bpl/1000 m² vy).

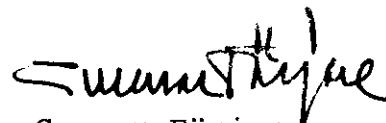
Parkeringsanläggningen, antingen som markparkering eller som parkeringsdäck, kräver stor omsorg vid utformningen med hänsyn till det exponerade läget i sluttning mot Strandleden och älven. Tillfarten till parkeringsanläggningen föreslås ske från Östra Fängelsegatan då denna kan anslutas till Östra Strandgatan när Strandleden utbyggs.

Samråd

Under arbetets gång har samråd skett med byggnadsstyrelsen, kriminalvårdsdirektören för Umeåregionen, länsstyrelsen, gatukontoret, elverket, fastighetskontoret och länsarkitekten. Som framgår av ovan har kriminalvårdsstyrelsens önskemål inte kunnat tillgodoses i sin helhet, då utgångspunkten för den planmässiga redovisningen varit kvarterets framtida användning för länsstyrelsens byggnads- och parkeringsbehov.

Umeå i stadsarkitektkontoret, november 1976
Reviderat april 1977

Hans Åkerlind
Stadsarkitekt

Gunnar Färjare
Stadsplanarkitekt

1977-06-20, § 181 antog kommunfullmäktige
i Umeå denna beskrivning, betygar
i tjänsten:

Bert Åasa

Tillhör länsstyrelsens i Västerbottens
län beslut Umeå
som ovan,

Rune Teglund
bitr länsarkitekt

Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan
för kvarteret Älvsbacka m m i Umeå kommun

STADSPLANEBESTÄMMELSER

§ 1

STADSPLANEOMRÅDETS ANVÄNDNING

Mom 1 Byggnadskvarter

- a) Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.
- b) Med AQ betecknat område skall utgöra reservat för befintlig kulturhistorisk värdefull bebyggelse och får användas endast för allmänt ändamål.

§ 2

MARK SOM ICKE ELLER I ENDAST MINDRE OMFATTNING
FÅR BEBYGGAS

Mom 1 Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Mom 2 Med ringprickning betecknad mark får överbyggas med parkeringsdäck i två plan.

§ 3

VÅNINGSAANTAL

Där våningsantal ej finns angivet får byggnad uppföras med det antal våningar som bestämmelserna angående byggnadshöjd möjliggör.

§ 4

BYGGNADS HÖJD

Mom 1 Inom med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över grundkartans nollplan som siffran anger.

Mom 2 Terrassplan inom med ringprickning samt plus jämte siffra i romb betecknad mark får icke läggas på högre höjd över grundkartans nollplan än siffran anger.

§ 5

TAKLUTNING

Tak får ges en lutning mot horisontalplanet av högst 15°.

§ 6

UTFARTSFÖRBUD

I kvarters- eller annan områdesgräns som jämväl betecknats med fyllda trianglar och med en utsträckning som markerats med pilar, får med hänsyn till trafiksäkerheten körbar in- eller utfart till gata eller allmän platsmark ej anordnas.

Umeå i stadsarkitektkontoret november 1976
Reviderat april 1977

Hans Åkerlind

Hans Åkerlind
Stadsarkitekt

Gunnar Färjare

Gunnar Färjare
Stadsplanearkitekt

1977-06-20, § 181 antog kommunfullmäktige
i Umeå dessa bestämmelser, betygar
i tjänsten:

Bert Åasa
Bert Åasa

Tillhör länsstyrelsens i Västerbottens
län beslut 1978:135:20..... Umeå
som ovan.

Rune Teglund

Rune Teglund
bitr länsarkitekt